

FOREVER

LEMM&BARKEY & NEEDCOMPANY

FOREVER

LEMM&BARKEY & NEEDCOMPANY

Toen bij de componist Gustav Mahler een fatale hartziekte werd vastgesteld, schreef hij aan een vriend:

'I have lost everything I have gained in terms of who I thought I was,
and I have to learn my first steps again like a newborn'.

In deze stemming schreef Mahler 'Das Lied von der Erde'. Het laatste lied 'Der Abschied' werd een van zijn meest persoonlijke werken waarin zijn gemoedstoestand bespiegeld wordt. Een worsteling van de mens met zijn sterfelijkheid tegenover de natuur die eeuwig is en zich steeds weer vernieuwt. Met haar nieuwste voorstelling FOREVER stelt Grace Ellen Barkey dezelfde vragen als Mahler:

"Om altijd maar 't leven te bezingen, dat houdt niemand vol. De dood of liever gezegd de eindigheid der mensen verdient ook een lied, een dansje."

Het lied, ook de orkestratie, wordt in alle intimiteit als een herinnering gezongen door Maarten Seghers, ondersteund door de dansers Mélissa Guérin, Sarah Lutz en Mohamed Toukabri en een nieuwe installatie van Lemm&Barkey. De partituur van Mahler's 'Der Abschied' is zichtbaar in de choreografie van 'FOREVER'.

De bezwering van een afscheid

Stefan Hertmans

Gustav Mahlers symfonische *Das Lied von der Erde* wordt bekroond door het magistrale slotdeel, *Der Abschied*. Veel is over dit donkere, complexe lied gespeculeerd: het zou ontgoochelde liefde evoceren, Mahlers existentiële eenzaamheid, de melancholie van de hartpatiënt die hij was, de culturele vermoeidheid van zijn generatie, de sociale spanningen en de hoop op een betere wereld. *Das Lied von der Erde* moest Mahlers negende symfonie vervangen: zich identificerend met Beethoven, vreesde hij dat de inspanning bij het schrijven van een negende hem fataal zou worden. *Das Lied von der Erde* werd als symfonische liedcyclus dus een soort ondergeschoven compositie om de vloek af te wenden. *Der Abschied* kan dan ook gelezen worden als een poging om vooral géén afscheid te moeten nemen – een bede om, ondanks de duisternis in zijn gemoed, alsnog te mogen blijven leven, nadat de doodsangst hem had aangeraakt.

Jacques Lacan heeft het in zijn zevende seminarie, naar aanleiding van Antigone, over de fase van het leven dat hij 'entre deux morts' noemt: wanneer men de dood in het leven reeds heeft ervaren en toch verder leeft. In die levensfase bereikt de mens volgens Lacan zijn echte autonomie: hij leeft op eigen voorwaarden verder. Vandaar dat Antigone straalt als een heldin. Het is ook de houding van Grace Ellen Barkey in *De blinde dichter*, een andere Needcompany productie.

Iets gelijkaardigs gebeurt in *Der Abschied*: het beroemde einde waarin bezwerend het woord 'Ewig' klinkt, lijkt vooral een bezwering van de doodsklok, de hoop om niet te moeten sterven, terwijl ook de aanvaarding doorklinkt dat het leven doorgaat na onze dood – alleen het moment van de inspiratie, de creativiteit bezit iets van eeuwige kracht in het moment.

Het is op die breekbare paradox dat de opvoering van Lemm&Barkey's nieuwe voorstelling zich baseert. In de duistere figuur van een wanhopige zanger zonder begeleiding roept Maarten Seghers de melancholie van Mahlers eenzame zwerver op; de overweldigende orkestratie heeft hem verlaten, naakt zingt hij flarden van het afscheidslied, die zonder de instrumentatie volkomen abstract klinken. Maar achter hem dansen breekbaar en subtiel drie dansers (Mélissa Guérin, Sarah Lutz en Mohamed Toukabri) de verdwenen harmonieën, als een herinnering aan de veilige haven van het orkest – de verbindende gemeenschap die verdwijnt wanneer men voor de dood staat. Het is alsof iemand zich moeizaam Mahlers lied wil herinneren om het afscheid te bezweren met een wederopstanding.

Dit donkere gegeven heeft van 'FOREVER' een breekbare, hoopvolle opvoering gemaakt. Het afscheid wordt iets ongrijpbaars, het wordt uit elkaar gehaald en toont daardoor componenten van schoonheid en kracht. Afscheid wordt Ewige Wiederkehr.

Het tinkelende porselein in de nieuwe installatie van Lemm&Barkey, symbool van de breekbaarheid van mens, kunst en gemeenschap, roept herinneringen op aan bevroren bladeren in de herfst – de natuur zoals Mahler hem in *Der Einsame im Herbst* beschrijft: 'Man meint, ein Künstler habe Staub vom Jade über die feinen Blüten ausgestreut'. Cultuur heeft zich fijnzinnig over de natuur gelegd, zoals levenswil zich over vergankelijkheid legt. Als dauw die op stof van jade lijkt.

'Een aangrijpender afscheid is er nooit bezongen', schreef Simon Vestdijk, juist omdat het niet eindigt met het slot, maar eeuwige voortdurend suggereert. Grace Ellen Barkey lijkt het motief van het dreigende afscheid zelf te hebben omgetoverd tot een manifest over de intensiteit en levenskracht van haar hoogst persoonlijke, poëtische theaterwereld. Het is tekenend voor haar, dat ze juist de regels waarin Mahlers zelfbeklag doorklinkt, radicaal heeft weggesneden: 'Mir war auf dieser Welt das Glück nicht hold'. Haar voorstelling gaat wel degelijk over het kennen van geluk. Zelfs wanneer het porselein plots in ontelbare splinters breekt, glinsteren Mahlers laatste woorden hoopvol door: overal lichten de blauwe verten op. Het perspectief is open, stof van porselein daalt in betovering over het theater neer. Het resultaat is van een aangrijpende, breekbare schoonheid.

FOREVER

LEMM&BARKEY & NEEDCOMPANY

Installatie Lemm&Barkey

Idee, choreografie Grace Ellen Barkey

Muziek interpretatie van Der Abschied (Das Lied von der Erde) Gustav Mahler

Met Maarten Seghers, Mélissa Guérin, Sarah Lutz, Mohamed Toukabri

Muzikale leiding Rombout Willems

Kostuums Lot Lemm

Dramaturgie Elke Janssens

Licht & Videoprogrammering Gwen Laroche

Geluid Bart Aga

Stagiaire regie-assistentie Camille Doucet

Productieleiding Marjolein Demey

Zangcoach Lucy Grauman

Foto Phile Deprez

Een Needcompany productie.

Coproductie: steirischer herbst, Internationales Figurantentheater-Festival (Erlangen en Nürnberg) en PACT Zollverein.

Met de steun van de Vlaamse overheid.

ON TOUR

steirischer herbst, Graz - 24, 25 september 2016

Künstlerhaus Mousonturm, Frankfurt - 7 oktober 2016

Kaaithheater, Brussel - 21, 22, 23 oktober 2016

CC Strombeek - 29 oktober 2016

TEFAF Festival, Maastricht - 17 maart 2017

Internationales Festival Erlangen & Nürnberg – 19-27 mei 2017

OVERZICHT VOORSTELLINGEN GRACE ELLEN BARKEY

- 1992 One**
première: 26 november 1992, Theater am Turm Probebühne, Frankfurt
- 1993 Don Quijote**
première: 28 oktober 1993, Theater am Turm, Frankfurt
- 1995 Tres**
première: 18 oktober 1995, De Brakke Grond, Amsterdam
- 1997 Stories (histoires / verhalen)**
première: 19 februari 1997, Brigittinenkapel, Brussel
- 1998 Rood Red Rouge**
première: 5 oktober 1998, STUK, Leuven
- 1999 The Miraculous Mandarin**
première: oktober 1999, PS 122 New York
- 2000 Few Things**
première: 7 oktober 2000, BIT teatergarasjen, Bergen (Noorwegen)
- 2002 (AND)**
première: 23 oktober 2002, De Brakke Grond, Amsterdam
- 2005 Chunking**
première: 12 mei 2005, PACT Zollverein, Essen (Duitsland)
- 2007 The Porcelain Project**
première: 10 oktober 2007, Kaaitheater, Brussel
- 2010 This door is too small (for a bear)**
première: 25 februari 2010, Kaaitheater, Brussel
- 2013 MUSH-ROOM**
première: 22 maart 2013, PACT Zollverein, Essen (Duitsland)
- 2013 Raar? Maar Waar!**
première: 9 november, EXPORT/IMPORT festival, BRONKS, Brussel
- 2016 FOREVER**
première: 24 september 2016, steirischer herbst, Graz

[Klik hier voor het volledige overzicht](#)

NEEDCOMPANY

Needcompany is een kunstenaarshuis dat in 1986 werd opgericht door theatermaker en beeldend kunstenaar Jan Lauwers en choreografe Grace Ellen Barkey. Zij staan centraal in dit huis en brengen er al hun artistieke werk in onder: theater, dans, performances, beeldende kunst, teksten, etc. Hun creaties worden getoond op de meest belangwekkende podia wereldwijd.

LEMM&BARKEY

In het werk van Grace Ellen Barkey is de steeds weerkerende samenwerking met kostuum- en decorontwerpster Lot Lemm cruciaal. In 2004 startten Grace Ellen Barkey & Lot Lemm naar aanleiding van hun nauwe artistieke samenwerking *Lemm&Barkey* op. Ze ontwierpen de kostuums voor *De kamer van Isabella* en bedachten voor *Chunking*, *The Porcelain Project*, *This door is too small (for a bear)*, *MUSH-ROOM* en *FOREVER* het concept, het decor en de kostuums. In 2007 creëerde Lemm&Barkey een museale porseleinen installatie n.a.v. de voorstelling *The Porcelain Project*. Deze was te zien in verschillende musea, o.m. in BOZAR (Brussel) en het Benaki museum (Athene). Curator Luk Lambrecht nodigde hen uit voor de groepstentoonstelling *I am your private dancer* (2008) in het CC Strombeek. Lemm&Barkey maakte werk voor de groepstentoonstelling *Het spel van de waanzin, over gekte in film en theater* (2008) van het Dr. Guislain museum (Gent) en werden zij uitgenodigd voor de tentoonstelling *Down to Earth* (2009) in het luik "hedendaags keramiek" door curator Hugo Meert.

Curator Pieter T'Jonck nodigt Lemm&Barkey uit om een tentoonstelling te maken over hun laatste drie producties *Chunking* (2005), *The Porcelain Project* (2007) en *This door is too small (for a bear)* (2009) in het Modemuseum Hasselt in 2012. Deze tentoonstelling stond in de derde editie van de Triënnale Hasselt / Superbodies, een kunstproject voor actuele beeldende kunst, mode en design. Hiervoor maakte Lemm&Barkey 18 videowerken waarin bijna terloops beelden geconstrueerd en gedeconstrueerd worden. Menselijke figuren worden vormen, materie wordt lichaamsdeel, aarzeling wordt erotiek.

GRACE ELLEN BARKEY

Grace Ellen Barkey, geboren in Surabaya, Indonesië, studeerde dansexpressie en moderne dans in de Theaterschool in Amsterdam. Na haar opleiding werkte ze als actrice en danseres. Alvorens ze in 1986 Needcompany mee oprichtte en vaste choreografe van het gezelschap werd, choreografeerde ze verscheidene producties. Voor Needcompany realiseerde Grace Ellen Barkey de choreografieën van *Need to know* (1987), *ça va* (1989), *Julius Caesar* (1990), *Invictos* (1991), *Antonius und Cleopatra* (1992) en *Orfeo* (1993). Daarnaast acteerde ze in een aantal van deze producties alsook in *The Snakesong Trilogy – Snakesong / Le Voyeur* (1994), *Caligula* (1997), *Needcompany's King Lear* (2000), *Images of Affection* (2002), *No Comment* (2003), *De Lobstershop* (2006), *Het Hertenhuis* (2008), *De kunst der gemakelijkheid* (2011), *Marktplaats 76* (2012), *De blinde dichter* (2015), *Needlapb* en *The House of Our Fathers*. In *Goldfish Game* (2002), de eerste langspeelfilm van Jan Lauwers & Needcompany, maakte ze deel uit van de cast. Voor *De kamer van Isabella* (2004) verzorgde ze samen met Lot Lemm de kostuums onder de naam Lemm&Barkey.

Sinds 1992 bouwt ze met haar eigen enceneringen gestaag een succesvolle internationale carrière uit. Theater am Turm in Frankfurt coproduceerde haar eerste voorstellingen *One* (1992), *Don Quijote* (1993) en *Tres* (1995). Needcompany-producties waren *Stories (Histoires/Verhalen)* (1996), *Rood Red Rouge* (1998) en *Few Things* (2000). Deze laatste productie werd zowel in eigen land als internationaal zeer enthousiast onthaald. Met *(AND)* (2002) overschreed choreografe Grace Ellen Barkey met onweerstaanbare flair alle grenzen van het theater, de dans en de muziek. In 2005 bracht Grace Ellen Barkey *Chunking* dat werd genomineerd voor de cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap (2005). Voor de dansvoorstelling *The Porcelain Project* (2007) creëerde zij samen met Lot Lemm een porseleinen installatie. In 2010 maakte zij de voorstelling *This door is too small (for a bear)* en in 2013 gingen *MUSH-ROOM* en *Raar? Maar Waar!* in première.

LOT LEMM

Lot Lemm is sinds 1993 verbonden aan Needcompany. Zij begon in eerste instantie als *kostuumontwerpster* voor verschillende producties waaronder *Le Voyeur* (1994), *Le Pouvoir* (1995), *Needcompany's Macbeth* (1996), *Le Désir* (1996), *Caligula* (1997), *The Snakesong Trilogy* (1998), *Morning Song* (1999), *Needcompany's King Lear* (2000), *Images of Affection* (2002), *Goldfish Game* (langspeelfilm, 2002), *No Comment* (2003), *De kamer van Isabella* (2004), *De Lobstershop* (2006), *Het Hertenhuis* (2008), *De kunst der gemakelijkheid* (2011), *Marktplaats 76* (2012), *De blinde dichter* (2015) van Jan Lauwers, en *Alles is ijdelheid* (2006) met Viviane De Muynck. Bij de producties van Grace Ellen Barkey groeit Lemms betrokkenheid bij elke productie. Zij begon met *Tres* (1995), *Stories* (1997), *Rood Red Rouge* (1998), *(AND)* (2002), als kostuumontwerpster. Voor de producties *Few Things* (2000), *Chunking* (2005), *The Porcelain Project* (2007), *This door is too small (for a bear)* (2010), *MUSH-ROOM* (2013), *Raar? Maar Waar!* (2013) en *FOREVER* (2016) bepaalt zij ook het scènebeeld mee.

NEEDCOMPANY

Hooikaai 35
B-1000 Brussel
tel +32 2 218 40 75
www.needcompany.org
info@needcompany.org

Artistieke leiding | Jan Lauwers
Zakelijke leiding | Yannick Roman: yannick@needcompany.org
Artistieke coördinatie | Elke Janssens: elke@needcompany.org
Dagelijkse leiding | Eva Blaute: eva@needcompany.org
Assistentie zakelijke leiding en tourmanagement | Toon Geysen: toon@needcompany.org
Productie en Techniek | Marjolein Demey: marjolein@needcompany.org en Gwen Laroche: gwen@needcompany.org